

Oponentský posudok diplomovej práce Bc. Kateřiny Bubeníčkovéj *Dokonalá žena. Analýza filmových postáv kyboržek z perspektivy post-moderných a postteoretických prístupů k tělu a konstituování identity* (Praha 2016, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, odbor: elektronická kultura a sémiotika; vedúca práce: Mgr. Michaela Fišerová, Ph.D.)

Diplomantka predkladá prepracovanú diplomovú prácu. Oceňujem, že v súčasnej verzii práce sa vyrovnala s pripomienkami predloženými v jej predchádzajúcej verzii. Vzhľadom na to, že predložená práca doznala zmeny len vo vybraných častiach a jej celok a hlavné tvrdenia sa nemenia, vyberám časti zo svojho posudku na predchádzajúcu verziu, pokiaľ sú relevantné.

Ako som konštatovala v posudku na predchádzajúcu verziu práce, hlavná výskumná otázka, ktorú si diplomantka vo vzťahu k skúmanému filmovému materiálu kladie – sú androidky, kyborgovia ženského rodu bytosťami posthumanistickými alebo sú to načisto disciplinované telá-stroje (s. 11) – je formulovaná dobre.

Teoretický aparát je vhodne zvolený. Autorka najskôr objasňuje postštrukturalistické stanoviská k chápaniu tela a identity (vrátane feministických), vzápätí sa obracia k stanoviskám posthumanistickým (opäť, vrátane kyberfeminizmu). Oceňujem, autorka využíva feministickú literatúru z domácej produkcie (Zdeňka Kalnická, Jan Matonoha a d.) a literatúru z oblasti feministických kultúrnych štúdií (Angela McRobbie). Najväčšmi sa toto využitie vhodnej sekundárnej literatúry prejavuje v časti objasňujúcej chápanie rodovej (genderovej) identity u Judith Butler. Matonohove úvahy sa pre autorku stávajú jedným z interpretačných kľúčov aj v analýze samotných filmov.

V porovnaní s predchádzajúcou verzou práce autorka podrobne objasňuje spôsob výberu analyzovaných filmov, ktorý vychádza z kombinácie viacerých dostupných kategorizácií.

Literatúra, o ktorú autorka rozšírila teoretickú časť, nachádza svoje uplatnenie aj v analýze filmov. Obávam sa však, že uplatnenie konceptu zraniteľnosti, ako ho podáva Butler v knihe *Rámce války*, to, že naše životy sú nesené inými a sami o sebe si nevystačia, nie je pre analýzu vzťahu Dr. Goldfoota a jeho sexbotiek vhodné. Autorka argumentuje – parafrázujem – že, ‘za sexbotkami netruchlíme’. Ako otázku do diskusie ponúkam debatu práve nad touto interpretáciou, ktorá by mohla vyjsť z analýzy prejavov smútenia vo filme samotnom. (Sú tam vôbec prítomné, je to vo filme nosný prejav, ktorý by neľudskosť sexbotiek nejako významne určoval?)

Pomerne inštrumentálne je aj krátke zapojenie *Rámcov války* do uchopenia *Terminátora 3* a *Ex Machina*. To, či neľudské v zmysle kyborgovského je neľudským v chápaní Butler by bolo navyše potrebné teoreticky uchopiť už v úvode práce a objasniť vzťahy medzi týmito dvomi chápaniami neľudskosti. Autorka by mohla rozviesť porovnanie týchto dvoch chápaní neľudského na obhajobe diplomovej práce.

Predloženú diplomovú prácu hodnotím v kontexte celého priebehu jej opätovného podávania, obhajovania a prepracovávaní. Práca teraz spĺňa podmienky kladené na diplomovú prácu. Hodnotím ju známku 3 (dobro) a odporúčam ju na obhajobu.

Mgr. Ľubica Kobová, MA, PhD.

Praha, 26. 5. 2016